

Kurkijokelainen

Kurkijokelaisen, hiitolaisen ja karjalaisen hengen vaalija ja ajankohtaisten kysymysten selvittäjä

×

Nro 16 • Perjantaina 17. elokuuta 2007

58. VUOSIKERTA

Irtonumero 2 € (sis. alv 22 %)

Kurkijokelaisten 61. pitäjäjuhlaan osallistuneelle yleisölle, ohjelman suorittajille, Loimaan seurakunnalle, Kurkijoki-Seuralle, Mellilän Karjalaisille, Kurkijoen Marttayhdistykselle, juhlanumeromme ilmoituksensa antaneille, arpajaispalkintoja lahjoittaneille sekä jokaiselle talkoissa mukana olleelle esitämme

Lämpimät Kiitoksemme juhlien onnistumisesta. **Kurkijoki-Säätiö**

Pitäjäjuhlayleisön kukkatervehdyksen Sankarivainajien muistomerkille Loimaan hautausmaalle veivät Elisenvaaran lukion ensimmäisen luokan oppilaat Outi Ketola ja Antti Hurttila Pöytyältä. Punavalkoiset kukat punamustin nauhoihin vietiin Kanta-Loimaan kirkkomaalle pystytetyille Karjalaan jääneiden vainajien muistomerkille. Viejät Leena Meskanen ja Matti Ristolainen edustivat Mellilän Karjalaiset ry:tä. Kuva: Jaakko Taitonen.

Pirkko Riihonen saatesanoissaan:

Jumala siunasi ponnistelumme

Suomi on vapaa maa. Siitä saamme kiittää jo menneiden sukupolvien meihin suomalaisiin juurruttamaa vahvaa itsetuntoa. Tuota itsetuntoa on totisesti tarvittu, jotta olemme säilyttäneet identiteettimme kahden silloisen suurvallan Ruotsin ja Venäjän välissä.

Tämä vahva tunne suomalaisuuden ainutkertaisuudesta ja itsenäisyytemme tärkeydestä antoi voiman taistella vihollista vastaan viime sodissakin. Nuoret miehet asettuivat turvaksemme ase kädessä. Lotat tekivät korvaamattoman tärkeää työtä, ja sotaan osallistuttiin myös kotirintamalla.

Oman osansa moninkertaisena tekivät he, jotka edellä mainitun lisäksi joutuivat jättämään kotinsa ja kotiseutunsa. Jumala siunasi suomalaisten ponnistelut, ja saimme pitää vapautemme.

Kiitollisena lähetämme kukkapartiot Karjalaan jääneiden vainajien muistomerkille ja sankarivainajien muistomerkille. Sinivalkoisen kukkalaitteen nau-

hoissa lukee: ”Sankarivainajien muistoa kunnioittaen, Kurkijoki-Säätiö ja Pitäjäjuhlayleisö”, ja kukkien viejät ovat Elisenvaaran koulun opiskelijat Outi Ketola ja Antti Hurttila.

Punavalkoisen kukkalaitteen nauhoihin on kirjoitettu: ”Karjalan multiin siunattujen muistoa kunnioittaen, Kurkijoki-Säätiö ja Pitäjäjuhlayleisö”. Kukkien viejät ovat Mellilän Karjalaisien Leena Meskanen ja Matti Ristolainen.

Saatesanoiksi kukkatervehdyksille ja rukoukseksi meille kaikille luen pari säettä Eino Leinon runosta Hymyilevä Apollo.

*Oi, antaos, Herra sa auringon,
mulle armosi kultaiset kielet,
niin soittaisin laulua sovinnon,
ett' yhtehen sais eri mielet.
Ei tuomitse se, joka ymmärtää.
Mut' laulukin syömiä selittää
ja ihmiset toistansa lähemmä vie.
Sen kautta käy Jumalan tie.*

Juhlalatesun päätteeksi Pirkko Riihonen lähetti Loimaan kaupunginkirkosta matkaan kukkatervehdykset sankarivainajien muistomerkille ja Karjalaan jääneiden vainajien muistomerkille.

*Oi, onnellinen, joka herättää
niitä voimia hyviä voisi.
Oi, ihmiset, toistanne ymmärtäkää,
niin ette niin kovat oisi.
Miks' emme me kaikki yhtyä voisi?*

*Ja yksi jos murtuis, muut tukena ois.
Oi, ihmiset, toistanne suvaitkaa!
Niin suuri, suuri on maa,
täällä on toki tilaa kaikillen.*

Sivuillamme TÄNÄÄN mm.

Avustajille kiitosta	2
Hämäläisen muistolle	3
Hiitolan 60. pitäjäjuhlat	4
Eeva Kilpi Hiitola-juhilla, osa 1	5
Prof. Jukka Sarjala Loimaalla	6
Kotipoluilla Nehvolankylässä	7
Tervetuloa Kurkijoki-museolle	8

Seuraavat Kurkijokelaiset ilmestyvät
31.8., 14.9., 28.9., 12.10., 26.10., ...

Lämmin Kiitos teille kaikille, jotka työpanoksellanne osallistuitte Hiitolan juhlien järjestelyihin. Kiitos ohjelman suorittajille sekä jokaiselle juhlaamme osallistuneelle.
Hiitola-säätiö 60 v. – Hiitolan Pitäjäseura ry: 40 v.

Pastori Tuula Pohjalainen-Vinko Kurkijokelaisten 61. pitäjäjuhlan saarnassa:

Luuk. 19:41-48

Kun Jeesus tuli lähemmäksi ja näki kaupungin, hän puhkesi itkuun sen tähden ja sanoi: ”Kunpa sinäkin tänä päivänä ymmärtäisit, missä turvasi on! Mutta nyt se on sinun silmiltäsi kätkeyty. Vielä tulet näkemään ajan, jolloin viholliset rakentavat ympärillesi vallin, saartavat sinut ja käyvät kimppuusi joka puo-

lelta. He murskaavat maan tasalle sinut ja sinun asukkaasi. Sinuun ei jätetä kiveä kiven päälle, koska et tajunnut etsikkoikaasi.”

Jeesus meni temppeliin ja alkoi ajaa ulos niitä, jotka siellä kävivät kauppaa. Hän sanoi heille: ”On kirjoitettu: ’Minun huoneeni

JATKUU SIVULLA 3

Kasvatustyön pastori Tuula Pohjalainen-Vinkolla on kurkijokelaiset juuret. Tämä espoolaispastori sykähdytti saarnallaan Loimaan kaupunginkirkossa ainakin kaikkia karjalaisia kuulijoitaan. Kuva: Jaakko Taitonen.

Pitäjäjuhlaavertailua

Olen viimeksi kuluneina kolmena viikonloppuna päässyt osallistumaan kolmen eri pakkoluovutetun karjalaisen kunnan pitäjäjuhille. Heinäkuun lopussa Humppilassa vietettiin muolaalaisten pitäjäjuhla. Elokuun alussa olivat vuorossa hiitolaisen juhlat Porissa ja sitten viime viikonloppuna omat eli meidän kurkijokelaisten pitäjäjuhlat Loimaalla.

On ollut mielenkiintoista seurata, mitä yhteistä ja mitä eroa noilla juhlilla on. Ensinnäkin muolaalaiset ovat pari vuotta sitten siirtyneet yksipäiväisiin juhliin. He myös edelleen kierrättävät juhliaan eri paikkakunnilla. Silloin myös järjestelyvastuu sattuu samalle porukalle vain noin kahdeksan vuoden välein. Eri kunnissa toimivat karjalaseurat hoitavat käytännön järjestelyt. Juhlat alkavat messulla ja jatkuvat havuseppelten laskulla muistomerkeille sekä keittolounaalla. Kun vatsa on täynnä, pidetään pitäjäseuran vuosikokous, minkä jälkeen alkaa varsinainen juhla. Kirkossakin mukana olleena tuntui, että lähes kaikki juhlille osallistuneet olivat mukana jo jumalanpalveluksessa: ehtoollisella kävijöitä riitti ja riitti. Hiitolaiset ovat useana vuonna järjestäneet eri aihealueen puitteissa seminaarin lauantapäiväksi sekä kepeät iltamat tansseineen illalla. Seminaariin osal-

listuneita on ollut vähän teemasta riippuen noin puolensataa. Iltamiin on osallistunut noin sata henkeä, mutta sunnuntain messuun ja päiväjuhlaan runsaasti enemmän, tänä vuonna noin 350 hengen yleisö. Tarjolla oli niin keittolounasta kuin kahviakin. Hengenravinto eli ohjelma on kaikissa juhlissa ollut monipuolinen ja korkeatasoinen.

Kurkijokelaisten pitäjäjuhla on säilynyt aika samanaikaisena vuosikymmenestä toiseen. Tämän vuoden muutos oli juhlien ajankohdan siirtäminen paria viikkoa myöhemmäksi, mistä juhlissa saatiin hyvää palautetta. Moni kertoi, ettei heinäkuussa ole juhlille pääsyt, mutta elokuussa – ”arjen” joulomien jälkeen koitettua – oli ollut helpompi irrottautua. Heinäkuussa kuulemma on yleensä myös kovin paljon muita rientoja. Jotenkin tuntuikin, että ihan uusia kasvoja näkyi enemmän kuin edellisinä vuosina. Ehkä myös vähän nuorempaa ikäpolvea oli aiempaa enemmän. Silti olivat iäkkäämmätkin ihan kiitettävästi uskaltaneet helteistä huolimatta mukaan juhlimaan. Juhlat onnistuivat hyvin. Yhdyn etusivun kiitoksiin.

Raija Hjelm

”Ken kerran itse on onnellinen, se tahtois onnehen jokaisen ja antaa ja antaa ja antaa vaan oman onnensa aarteistaan.”

Hartaus sunnuntaiksi 19.8.
12. sunnuntai helluntaista

Avaan
sinulle
käteni

Muutamille, jotka olivat varmoja omasta vanhurskaudesta ja väheksyivät muita, Jeesus esittää kertomuksen kahdesta rukoilijasta: fariseuksesta ja publikaanista (Luuk. 18:9-14). Fariseus rukoili: ”Jumala, minä kiitan sinua, etten ole sellainen kuin muut ihmiset, rosvot, huijarit, huorintekijät tai vaikkapa tuo publikaani. Minä paastoin kahdesti viikossa ja maksan kymmenykset kaikesta, siitähän mitä ostan.”

Omahyväinen rukoilija kohottaa itsensä yhteisen ihmisyyden yläpuolelle. Katsoo tovereitaan halveksien. Katsoo halveksien kuin Herodes katsoi vangittua Jeesusta (Luuk. 23:11). Luulee, ettei itse ole osallinen samasta murtuneisuudesta kuin toinen hänen vierellään. Tutkii itseään ja vakuuttuu, että on kaikin tavoin Jumalan hyväksymä – ihmisen taipumus selittää elämänsä itselleen parhain päin.

”Publikaani seisoi taempana. Hän ei tohtinut edes kohottaa katsettaan taivasta kohti vaan löi rintaansa ja sanoi: Jumala, ole minulle syntiselle armollinen!”

Jeesus ei kerro, että publikaanin elämä olisi rukouksen jälkeen ulkoisesti muuttunut. Hänen pahennusta herättävä elämänsä jatkui. Hän lukeutui edelleen roomalaisen miehittäjän lukuun työskennelleisiin korruptoituneisiin virkamiehiin. Hän oli oman elämäntilanteensa vanki, vailla nopeaa ulospääsyä. Niin kuin moni tänäänkin: elämä kuin lukittujen ovien ympäröimänä. Neuvottomana, tietä hitaasti eteenpäin hapuilevana. Silti Jeesus sanoo publikaanista: ”Hän lähti kotiinsa vanhurskaana.”

Lähti Jumalan siunaamana siksi, että armo on totta – yhä uudelleen – hänelle, jonka kuvitelmat omasta itsestä ovat murentuneet. Kuvitelmat oman elämän erinomaisuudesta omassa silmissä, toisten silmissä, Jumalankin edessä.

Kun en voi itse itseäni enää auttaa, minä käännyin puoleesi, avaan tyhjät käteni ja pyydän: auta minua, armahda minua, ohjaa oikealle tielle. Ja tulee ehkä päivä, jolloin tapahtuu Adriana Zarrin runon lailla: ”Rukoileminen on niitty; ja sinä kuljet yli.”

Juha Raatikainen

Kirjoittaja on Kymen seurakunnan kirkkoherra.

lehti toisensa jälkeen meitä lukijoita sekä meitä lehden tekijöitä. He ovatkin kuten kaikki kirjoittajat elintärkeitä lehtemme toimitukselle. Tällä kertaa valitut huomionosoituksen saajat ovat vain pieni osa siitä suuresta sata-jollei tuhatpääisestä joukosta, joka on Kurkijokelaista kirjoittajillaan auttanut. Koska kaikkia ihania kirjoittajia ei voi muistaa, olemme olleet lähes mahdottoman tehtävän edessä ja vain poimineet sieltä joitain kriteerejä noudattaen muutaman. Seuraavalla kerralla on sitten jonkun toisen vuoro.

Pyydän seuraavia saapumaan tänne eteen. Nimet

luettelen aakkosjärjestyksessä: Eino Heikinmaa, Terttu Ketola, Aino Koppi, Anna Kovanen, Eino Orpana, Onerva Puro, Pauli Sinkkonen ja Rakel Toivanen.”

Paikalle olivat päässeet Eino Heikinmaa, Terttu Ketola ja Onerva Puro. Muille huomionosoitus lähetetään postitse. Saajien puolesta Kurkijoki-Säätiötä ja Kurkijokelaista ”yllättävästä ja lämmittävästä huomioimisesta” kiitti Terttu Ketola, joka on noin kymmenen vuoden aikana kirjoittanut lehtemme erittäin ahkerasti. Hänen kirjoituksiaan on ollut lähes joka lehtemme numerossa.

Kiitos kutsusta

Olo on kui mainokses, enhä ole tehnyt mittää, ees veikammu –. Kerraki olis olt mummolla vientii. Et pitiki sattuu monet juhlat päällekkäin.

Aurinko täyvel teräl räämöttää, mummo pyöri sanojaa: Sattoin kilometrien päähän en taija täst joutuu ja lähtii.

Utalii ovat siel toiset, pittäät pystys seurat, juhlat. Heil vastaki kovvaa intoo ja rakkaisii muistoihi lentoo.

Anna

Muistettavaa

Hiitolan Pitäjäseuran järjestämä rannalta ongintakilpailu la 25.8. Kilpailu aika klo 10-14, paikka Revaskerin silta, Pohjoinen satamatie 272. Pori-Reposaari -tieltä oikealle n. 3 km Ahlasiin päin. Tule mukaan. Lisätietoja Villeltä, puh.0400-192 801.

Varsinais-Suomen museopäivä su 26.8. Myös Kurkijoki-museoon vapaa pääsy klo 12-16. Museolla viimeistä kertaa nähtävissä Elisenvaaran koulun 80-vuotisjuhlanäyttely. Kahvitarjoilu. Tervetuloa.

Kurkijoen Marttayhdistyksen joulukokouksen kokous ma 27.8. klo 17 Kurkijokelaisten toimistossa, Koulukuja 7, Loimaa.

Kurkijoki-Seura ry kutsuu kaikki Elisenvaaran yhteiskoulun tai lukion oppilaat ja opettajat koulutoverien tapaamiseen la 1.9. klo 13 Karjalatalon Laatokka-saliin, Käpylänkujan 1, Helsinki.

NIMIPÄIVÄT

pe 17.8.	Verner
la 18.8.	Leevi
su 19.8.	Mauno, Maunu
ma 20.8.	Sami, Samuli, Samu, Samuel
ti 21.8.	Soini, Veini
ke 22.8.	Iivari, Iivo
to 23.8.	Signe, Varma
pe 24.8.	Perttu
la 25.8.	Loviisa
su 26.8.	Ilmi, Ilma, Ilmatar
ma 27.8.	Rauli
ti 28.8.	Tauno
ke 29.8.	Iina, Iines, Inari
to 30.8.	Eemil, Eemeli

Kurkijokelaisen avustajille pieni kiitos Muistojen iltamissa jaettiin harrastemerkkejä

Kurkijokelaisen päätoimittaja Raija Hjelm sai ilon ja kunnian jakaa lehtensä avustajille Karjalan Liiton harrastemerkkejä. Häntä avusti Kurkijoki-Säätiön hallituksen jäsen Lauri Laukkanen. Suuresta avustajajoukosta tällä kertaa huomionosoituksen saaneet saivat vastaanottaa myös Säätiön historiikkipaketin sekä Kurkijokelaisen kynän, kuten kirjoittajalle sopiinkin.

Raija Hjelm kutsui paikalle päässeet ”aputoimittajat” lavalle seuraavin sanoin: ”Sanomalehti Kurkijokelainen täyttää kahden vuoden kuluttua 60 vuotta. Silloin varmaan jälleen juhlimme, mutta sitä ennenkin

on syytä miettiä, kuinka valtavan määrän – toivottavasti mukavaa – työtä niin monet aputoimittajat ovat vuosien saatossa tehneet lehtemme hyväksi.

Kurkijoki-Säätiön hallitus ja pitäjäjuhlatuomikunta ovatkin halunneet, että tänä vuonna muistamme muutamaa sanomalehti Kurkijokelaisen ahkeraa avustajaa pienin kiitoksin. Se pieni kiitos on Karjalan Liiton harrastemerkki. Monella nyt huomioitavista on varmasti olemassa paljon arvokkaampia merkkejä, mutta tämän merkin ei olekaan tarkoitus kilpailla entisten kanssa.

Seuraavat lehtemme avustajat ovat ilahduttaneet

Kurkijokelaisen avustajista paikalle olivat päässeet saapumaan Eino Heikinmaa (vas.), Onerva Puro ja Terttu Ketola ja olivat siis henkilökohtaisesti vastaanottamassa huomionosoituksensa. Kuva: Jaakko Taitonen.

17.8. Se, joka voittaa, saa ylleen valkeat vaatteet, enkä minä pyyhi hänen nimeään elämän kirjasta, vaan tunnustan hänet omakseni Isäni ja hänen enkeliansa edessä. Ilm. 3:5

18.8. Minä olen Herra, sinun Jumalasi. Minä johdatin sinut pois Egyptin maasta. Avaa uusi, niin minä annan mitä tarvitset. Ps. 81:11

19.8. Fariseus asettui paikalleen seisomaan ja rukoili itseksensä: 'Jumala, minä kiitän sinua, etten ole sellainen kuin muut ihmiset, rosvo, huijarit, huorintekijät tai vaikkapa tuo publikaani.' Luuk. 18:11

20.8. Publikaani seisoi taempana. Hän ei tohtinut edes kohottaa katsettaan taivasta kohti, vaan löi rintaansa ja sanoi: 'Jumala, ole minulle syntiselle armollinen!' Luuk. 18:13

21.8. Joka rikkomuksensa salaa, ei menesty, joka ne tunnustaa ja hylkää, saa armon. Hyvin käy sen, joka tuntee pyhää pelkoa, tuhoon kulkee se, joka kovettaa sydämensä. Sana. 28:13-14

22.8. Kaikki ovat samassa asemassa, sillä kaikki ovat tehneet syntiä ja ovat vailla Jumalan kirkkautta, mutta saavat hänen armostaan lahjaksi vanhurskauden, koska Kristus Jeesus on lunastanut heidät vapaiksi. Room. 3:22-24

23.8. Katsomme siis, että ihminen tulee vanhurskaaksi, kun hän uskoo, ilman lain vaatimia tekoja. Room. 3:28

24.8. Sinua, sinua vastaan olen rikkonut, olen tehnyt vastoin sinun tahtoasi. Oikein teet, kun minua nuhtelet, ja syystä sinä minut tuomitset. Ps. 51:6

25.8. Käännä katseesi pois synneistäni ja pyyhi minusta kaikki pahat tekoni. Jumala, luo minuun puhdas sydän ja uudista minut, anna vahva henki. Ps. 51:11-12

26.8. Sitten hän katsahti taivaalle, huokasi ja sanoi kuurolle: "Effata." Se merkitsee: aukene. Silloin miehen korvat aukenivat ja hänen kielensä vapautui niin, että hän puhui selkeästi. Mark. 7:34-35

27.8. Kaikki olivat ylen määrin hämmästyksissään ja sanoivat: "Hyvin hän on kaiken tehnyt. Kuurot hän saa kuulemaan ja mykät puhumaan." Mark. 7:37

28.8. Mooses sanoi Herralle: "Mutta, Herra, minä en ole koskaan ollut hyvä puhuja enkä ole nytkään, vaikka sinä olet puhunut minulle. Minulla on hidas puhe ja kankea kieli." 2. Moos. 4:10

29.8. "Kuka on antanut ihmiselle suun? Kuka tekee ihmisestä mykän tai kuuron, näkevän tai sokean? Enkö juuri minä, Herra?" 2. Moos. 4:11

30.8. Meidän kykymme on saatu Jumalalta, ja hän on myös tehnyt meidät kykeneviksi palvelemaan uutta liittoa, jota ei hallitse kirjain vaan Henki. 2. Kor. 3:5-6

Wilhelmiina Heinonen haudan lepoon

Kurkijoen Marttayhdistyksen Rummunsuon toimintaryhmän edustajat Maija-Liisa Veikkolainen (vas.) ja Ritva Kätkä jättivät marttojen jäähyväiset Wilhelmiinalle. Kuva: Urpo Heinonen.

Tauno Kärkkäinen vaimoineen laski surukukat sisarensa Wilhelmiin Heinosen haudalle Kanta-Loimaan hautausmaalla 17.5.2007. Kuva: Urpo Heinonen.

Lauri Hämäläisen muistolle

Kurkijoki-Säätiön hallituksen edustajat kävivät pitäjäjuhljen aikaan viemässä muistokukat entisen puheenjohtajansa Lauri Hämäläisen (19.4.1924-24.6.2006) haudalle Kanta-Loimaan kirkkomaalle. Hämäläinen oli Kurki-Säätiön hallituksen puheenjohtajana vuoden, kevästä 1976 kevääseen 1977. Sitä ennen hän oli ollut hallituksen varapuheenjohtaja vuosina 1970-76 ja hallituksen jäsen vuosina 1968-76. Viimeksi hänet oli valittu valtuuskunnan varajäseneksi vuosiksi 1976-81. Myös Lauri Hämäläisen isä Jaakko Hämäläinen toimi pitkään Kurki-Säätiön eri luottamuselimissä.

JATKOA SIVULTA 1

on oleva rukouksen huone. 'Mutta te olette tehneet siitä rosvon luolan'

Hän opetti sitten joka päivä temppeleissä. Ylipapit, lainopettajat ja muut kansan johtomiehet miettivät, miten raivaisivat hänet pois tieltä. He eivät kuitenkaan keksineet, mitä tehdä, sillä koko kansa oli jatkuvasti Jeesuksen ympärillä kuuntelemassa häntä.

Etsikkoaikojja

Mummollani oli iäkkäänä tapana todeta ajan kulumisesta arjessaan: "No aamut männöt aatelles ja päivät päätä käännelles." Ja nuori kun olin, ihmettelin miten se aika nyt sillä lailla voi kulua ilman tekemistä. Niin, puheissamme aika kuluu, joskus se matelee tai rientää.

Me itse varaamme, säästämme ja voitamme aikaa, mutta kaikilla meillä on käytettävissä ne samat 24 tuntia vuorokaudessa. Ei enempiä eikä vähempää. Tänään on 12. elokuuta armon vuonna 2007. Mutta millainen aika elämässämme on juuri nyt meneillään? Uusi testamentti puhuu ajasta lähinnä kahdessa eri

merkityksessä. On tavallista mitattavaa aikaa, josta käytetään kreikaksi termiä *kronos*. Siitä tulee meille historiasta tuttu esitystapa, kronologia.

Toinen kreikan sana *kairos* viittaa ajan laatuun tarkoitteen sopivaa, otollista aikaa. Se on jotakin, jota ei voi laskea tai mitata. Eikä niin ollen myöskään suunnitella tai ennakoita.

Raamatullisessa mielessä *kairos* on Jumalan lahja, mahdollisuus kohdata Hänet, aloittaa alusta. Näitä otollisia aikoja annetaan jokaiselle ihmiselle elämän varrella. Tämän sunnuntain evankeliumi käyttää siitä nimitystä etsikkoaika. Jo rippikoulussa olemme oppineet, että se tarkoittaa aikaa, jolloin Jumala erityisesti vetää meitä puoleensa. Useimmiten Hän kutsuu meitä jo nuoruudessa. Tällaisen kutsun itekin rippikouluikäisenä tunnistin, ja kutsuun vastaaminen on omalla kohdallani johtanut lopulta tähän työhön.

Etsikkoajat voivat osua myös elämän kriisien yhteyteen tai yhtä hyvin onnen täyteisiin aikoihin, sillä Jumalan hyvyys vetää meitä parannukseen. Etsikkoaika voi viitata myös seurakun-

nan tai kansakunnan tilanteeseen, jolloin koetaan Jumalan erityisesti puhuttelevan. Näin on ollut meidänkin maassamme varsinkin sotien aikana. Silloin jos koskaan on rukoiltu ja turvattu Herraan, joka on kansojen kaitsija. Onneksi Hän puhuttelee meitä myös rauhan aikana.

Jeesuksesta alkoi uusi ajanlasku

Paavalin kirjeestä galatalaisille lue: "Kun aika oli täyttynyt, Jumala lähetti tänne Poikansa." Kristuksen syntymässä *kronos* ja *kairos* yhdistyivät. Hänestä alkoi uusi ajanlasku, ja Hänessä Jumalan valtakunta tuli käsin kosketeltavan lähelle. Jeesus julisti ja opetti Jumalan valtakunnasta ja teki sen ihmetekojä. Koitti otollinen aika ihmiskunnan pelastumiseksi.

Alussa luetussa evankeliumissa kerrottiin, kuinka Jeesus lähestyi Jerusalemiä ja katsellessaan sitä purskahti itkuun. Hän ennusti kaupungin tuhoutuvan, koska se ei tajunnut etsikkoaikaansa. Historiasta tiedämme, että Jerusalemin temppeliseinä tuhoutui perusteellisesti, kun roomalaiset legioonat kukistivat juu-

talaiskapinan noin vuonna 70 jKr.

Temppeli oli Jeesukselle pyhä paikka. Se oli Jumalan huone, jossa hän paljon opetti. Temppelein pyhyden loukkaaminen ja rukouselämän häiritseminen sai hänet suuttumaan ja ajamaan kaupustelijat pois.

Meillekin kirkko on pyhä, rukouksen ja Jumalan läsnäolon paikka. Itku ja suuttumus on ollut karjalaisten keskuudessa varmasti suuri, kun on tullut tietoon kotikirkkojen hävitys: kuinka ne muutettiin hevostalleiksi, elokuvateattereiksi tai viljavarastoiksi. Myllynä toiminut Kurkijoen kirkko koki lopulta myös tuhopolton. Kun kirkko poltetaan, loukataan perimmäisiä arvoja syvästi. Koin sen omakohtaisesti Porvoon kirkon pallossa, sillä siinä kirkossa olen aloittanut pappisvirakni ja mennyt naimisiin.

Pyhän ja arjen raja hämärtynyt

Mielestäni pyhäntaju on ajassamme ohentunut. Se on seurausta maallistumisesta ja yhteiskunnan moniarvoisuudesta. Samalla myös pyhän ja arjen raja on ihmisten elämässä hämär-

tynyt. Nyt tarvitaan määrätietoista arvokasvatusta kodin, koulun ja kirkon yhteistyönä. Näitä kristillisen kasvatuksen kysymyksiä pohdin työkseni ja arvostan sitä työtä, jota juhluvuottaan viettävässä Elisenvaaran Yhteiskoulussa on tällä saralla tehty.

Tänään me iloitsimme myös siitä, että Kurkijoen kirkosta aikanaan sodan alta pelastettu alttaritaulu on nähtävänä ja ehtoolliskalusto käytössä. Ne ovat muistuttamassa monia entisestä jumalanpalveluselämästä kotikirkossa. Menneitä voimme muistella ja niistä paljon oppia, tietäen kuitenkin, että meillä on elettävänä vain tämä hetki. Eilistä emme saa enää takaisin ja huomina koittaa, jos Jumala suo.

Entä tänään? Mitä Jeesus sanoisi katsellessaan oman kylämme, kaupunkimme tai kotiseurakuntamme elämää? Mikä siellä on kuolemaisillaan? Olemmeko me tajunneet oman etsikkoaikamme ja suostuneet Jumalan puhutteluun? "Kunpa sinäkin tänä päivänä ymmärtäisit, missä turvasi on!" sanoo Jeesus sinulle ja minulle. Meidän turvaikkamme on hänen jalko-

jensa juuressa, aivan kuten Aleksandra Sältin on taidokkaasti kuvannut harvinaisessa alttaritaulussa. Siinä syntinen nainen on kumartunut nöyrästi Jeesuksen jalkojen juureen.

Me olemme kaikki syntisiä naisia ja miehiä, joita Jumala armostaan kutsuu. Hän lähetti Jeesuksen jakamaan ihmisen osan: niin surun, ilon kuin suuttumuksenkin. Ristinkuolemallaan Jeesus sovitti syntimme ja lunasti meidät täysin vapaiksi. Ylösnousemuksellaan hän avasi meille tien taivaan kotiin.

Monet karjalaiset tuntevat koti-ikävä. Kun kuulen jonkun kaipaavan "takasi sinn' kottii Karjalaa", niin ajattelen, että hän saattaa pohjimiltaan kaivata ikuisen kotiin, jota Ilmestyskirja kuvailee kauniilla vertauskuvilla kristallinkirkaasta virrasta, elämäpuusta ja valkeista vaatteista. Siellä kaikki kyneleet kuivataan, eikä mitään murhetta enää ole. Ehkä sielläkin käki kukkuu ja koivikot tuuhettuu.

Rukoilemme virren 120: 1-3 sanoin.

Hiitolan 60. Pitäjä-juhlille Poriin oli saapunut noin 350 hiitolaista tai hiitolaisten ystävää. Juhlissa oli oikein lämmin tunnelma, puheensorina täytti ohjelman alkua – ja vähän ohjelman aikakin. Vasemmalta Hiitola-säätiön valtuuskunnan puheenjohtaja Sirkka Liisa Nylander Hiitolan naisen kansallispuvussa.

Hiitolan naisen kansallispuvun valmistamiseen alkusysäyksen antaneen Aino Toivosen tyttärentytär Helinä Raunemaa esiintyi juhlassa julkistetun viitan mannekiinina. Viitta on vanutettua villakangasta.

60. Hiitola-juhlissa sukupolvet kohtasivat

Noin 350 ihmistä koontui Hiitola-juhlille sunnuntaina 5.8. Porin Kauppaoppilaitoksen tiloihin. Samalla kertaa Hiitola-säätiö vietti 60-vuotis- ja Hiitolan Pitäjäsäilyseura ry 40-vuotisjuhliansa. Ohjelma oli monipuolinen ja nautittava. Perinteisesti puheet veivät suurimman osuuden.

Säveltäjä-taiteilija Petri

Laaksonen, joka on äitinsä puolelta hiitolaisjuurinen esitti seitsemän eri runoilijoiden teksteihin säveltämänsä laulua. Niin ikään ohjelman juontaja Pauliina Kiuru lauloi.

Hiitolan puvun viitan julkistaminen

Hiitolan naisen kansallispuvun ”äiti” on hiitolai-

nen Aino Toivonen s. Veijalainen. Hän teki aikoinaan Hiisi-säätiölle aloitteen puvun suunnittelemisesta. Säätiön perinnetoimikunta valitsi kansallispuvutoimikunnan vuonna 1980. Suomen Kansallispuvukoneuvoston, kansallispuvukuraadin, Hiisi-säätiön ja kansallispuvutoimikunnan sekä Fredrika Wetterhoffin säätiön yh-

teistyön tuloksena Hiitolan naisen kansallispuvun julkistettiin 16.10.1982 Porissa.

Noin puolitoista vuotta sitten Hiitola-säätiön naisilla heräsi ajatus toteuttaa kansallispuvun kokonaisuudessaan. Toivomus on nyt toteutunut. Hiitolan Pitäjä-juhlissa kansallispuvun päivänä Hiitolan naisen kansallispuvun viitta julkis-

tettiin. Sen esitteli Kansallispuvukoneuvoston kansallispuvukuraadin jäsen Leena Stenberg.

Myös viitan valmistaja Taina Kangas oli tilaisuudessa läsnä. Mannekiinina toimi Aino Toivosen tyttärentytär Helinä Raunemaa.

Hiitola-säätiö on tehnyt sopimuksen Lappeenrannassa sijaitsevan Etelä-

Karjalan Käsi- ja Taideteollisuus ry:n kanssa, että sieltä saa jatkossa tilata kansallispuvun ja viitan tarvikkeita ja kaavoja sekä valmiita pukuja. Kaikki hyväksytyt kansallispuvujen mallikappaleet ovat Museoviraston omaisuutta, ja niitä säilytetään Suomen Käsi- ja Taideteollisuuden kansallispuvukeskuksessa Jyväskylässä.

Joko taas lähettäs

Eihän heitä saa unohtaa...

Oli kulunut pari vuotta siitä, kun olimme tehneet matkan synnyinseudullemme. Alkoi taas kuulua kyselyjä, eikös lähettäis käymään Karjalas. Tulihan matkasta totta.

Joukossamme oli ensikertalaisina veljeni tytär ja 15 muuta sukulaista. Yh-

teensä matkalaisia oli 31. Kaikki sujui lähes käsikirjoituksen mukaan, pieniä muutoksia lukuun ottamatta.

Tultiin Kurkijoelle ja kirkonmäelle. Isänmaan puolesta elämänsä uhranneiden muistopatsas oli hoitamattomassa kunnossa

kuten kaksi vuotta sitten. Tuon matkan jälkeen Kurkijokelaiseen kirjoittamani vetoamus ei ilmeisesti ollut koskettanut ketään. Ei taida siellä kävijöiden joukossa olla enää ketään, jonka isä, veli tai eno olisi haudattu Kurkijoen sankarihautaan. Kuitenkin paljon siellä käy-

dään ja lähes ympäri vuoden.

Olen todella surullinen. Miksi pystytetään patsaita, kun ne sen jälkeen totaalisesti unohtetaan ja jätetään hoitamatta? Ei varmaan Kurkijoki-Säätiö ole niin köyhä, ettei se voisi asian eteen jotain tehdä. Vai siir-

tävätkö kaikki vain vastuuta toisille, niin kuin usein tapana on?

Muistin edellisen matkan jälkeen antamani lupauksen, samoin serkkuni Pirjo. Meillä oli kuokat mukana ja me siivosimme patsaan edustan. Istuimme siihen päivänpöytäroitoita, tervehdyksiä ja orvokkeja, jotka löysimme siitä läheltä.

Työ ei ollut vaikea. Lainsirut ja rikkaruohot on nyt siivottu ainakin vähäksi aikaa. Jos ja kun vielä matkan teen, sama kyllä toistuu

kohdallani. Toivon toki, että joku toinenkin tekisi samoin. Eihän sinne haudattuja, henkensä isänmaansa puolesta uhranneita saa unohtaa.

Kirjoittakaa asiasta puolesta tai vastaan. Onhan meillä lehti luettavana. Kauniita kesäpäiviä ja kiitos matkalla olleille yhteisistä päivistä Karjalassa.

*Leena Rantala
(s. Kojo)*

Lupausta täytetty. Leena ja hänen Pirjo-serkkunsa ovat kitkeneet rikkaruohot. Sen jälkeen he vielä istuttivat merkin eteen luonnosta löytämiään kukkia.

Leena Rantalan ja Urpo Kojon isä on kaatuneiden joukossa. Sisarukset kävivät Kurkijoen kirkonmäen muistomerkillä 16. päivänä kesäkuuta ja totesivat, että paikkaa ei ollut yhtään hoidettu.

Eeva Kilpi Hiitola-juhlien seminaarissa:

Hiitola ja hiitolaisuus kirjallisuudessa, osa 1

Rakkaat hiitolaiset ja hiitolaisuuden ystävät! Hiitola ja hiitolaisuus kirjallisuudessa olisi väitöskirjan aihe. Arvokas ja vaativa tutkimuksen kohde. Kun ryhtyy puhumaan siitä tällaisessa seminaarirupattelussa, hirvittää jo etukäteen, miten paljon varmaankin unohtuu pois. Toisaalta harmittaa, että maininnoista tulee pakostakin melkein vain luettelo. Sillä uskokaa tai älkää, Hiitolasta on kirjoitettu paljon ja monipuolisesti.

Meille nousevat tietenkin ensimmäisinä mieleen erilaiset muistelukset, menetettyyn, rakastettuun kotiseutuun liittyvät lapsuusmuistot, himmentymättömät, ajan kultraamat, ja niiden rinnalle viime vuosina ilmestyneet kotiseutumatkosten kuvaukset, jotka näyttävät meille Hiitolan nykyiset kasvat. Mutta Hiitolaan liittyvä ja hiitolaisuutta kuvaava kirjallisuus on paljon muutakin. Hiitolalla on kunnia olla Suomen kansan muinaisrunoudessa Kalevalaan ja Pohjolaan rinnastuva mahtava seutu:

*Tup' oli tehty Hiitolassa,
Hiitolassa, Pohjolassa,
Tuo oli sivu satoa syltä,
Tuhansia poikki puolin:
Kuin kukko laessa laulo,
Laulu ei kuulu lattiahan,
Peni haukkuvi perässä.
Ei ääni ovehen kuulu,
Ukon uu'essa tuvassa.*

Tämä on sitaatti professori Anna-Leena Siikalan Kalevala-runouden myyttisiä ja shamanistisia aineksia käsittelevästä tutkimuksesta (Mythic Images and Shamanism, A Perspective on Kalevala Poetry, 2002) ja se sisältyy ilomantsilaisiin Lemminkäis-runoihin. Kalevalassa Lemminkäinen kehuu hevostaan:

*Hiitolan hyvä hevonen,
Vuoren varsa vaahtileuka,
Tuo nyt kultaturpoasi,
Pistä päätäsi hopea*

*Kultaisihin koltuskoihin,
Hopeaisihin helyihin.*

*Jopa suitsin suuren ruunan,
Hiien varsan valjastelin
Vihannalta vainiolta,
Pyhän pellon pientarelta,
Sekä hiihin Hiien hirven
Hiien peltojen periltä.*

”Hiidet” ovat Hiitolan asukkaita, kansanrunoudessa ja kansansaduissa esiintyviä metsien, metsän eläinten ja vuorten haltioita, peikkoihin, menninkäisiin ja maahisiin rinnastettavia olentoja, mutta voimakkaampia kun ne, ja jopa pelottavia. Hiisiä on palvottu mm. metsästysonnen saamiseksi, kunnes tapaa ruvettiin pitämään epäkristillisenä. Vielä 1600-luvulla on metsästäjä joutunut käräjillä vastaamaan siitä, että oli järven rannalla juonut maljan Hiidelle.

Erityisen kiinnostavia ovat mielestäni viime vuosina olleet nuoren polven kuvaukset kotiseutumatkosta suvun entisille asuinsijoille.

Eino Leino on tehnyt useita versioita ihanasta runostaan Nocturne. Minä olen aina pitänyt eniten siitä versiosta, jossa hän sanoo: ”En ma enää aja virvulta, omani on Hiiden vuoren kultaa”, ja olen tietenkin aina ajatellut silloin Hiitolan Linnavuorta, jossa lapsena kuulin Hiiden asustavan. Hiidenmäkiä ja muita hiisi-alkuisia paikannimiä on Hiitolassa ollut useita.

Anna-Leena Siikalan tutkimuksessa on erillinen luku nimeltä ”Hiitola, hiisien valtakunta”. Siinä siis meidän muinainen osoitteemme!

Sana ”hiisi” sinänsä merkitsee myös paikkaa, ja hupaisaa on, että juuri tämä paikka-merkitys on säilynyt meidän arkikielessämme näihin päiviin saakka

sellaisissa ilmauksissa kuin ”painu hiiteen” ja ”heitä hiiteen”.

Hiitolaisuudessa on nykyhetken asti ulottuvaa salaperäistä, selittämätöntä, luonnonilmiön kaltaista mahtia. Hiisien voimaa.

Tietokirjallisuutta Hiitolasta

Pakanallisen johdannon jälkeen ryhdyin seläilemaan teidän kanssanne, rakkaat hiitolaiset, sitä kirjallisuutta, jota Hiitolasta on kirjoitettu toisen maailmansodan eli viime sotiemme jälkeen. Sitä on paljon, niin kuin sanoin.

Jaottelisin ensinnäkin kansien välissä ilmestyneen kirjallisuuden kahteen osaan: tietokirjallisuuteen ja kaunokirjallisuuteen. Tietokirjallisuutta edustavat mm. seuraavat upeat teokset, jotka ovat Hiisi-säätiön, nykyisen Hiitolasäätiön kustantamia:

V. H. Vainio: Hiitolan historia, 1959, Iivar Kempinen: Hiitolan kylähistoria, 1972, Tauno Tontti ja Hiisi-säätiön perinnekera-ystoimikunta: Hiitola – kuva kertovat, 1982, Leo Paukkunen: Hiitolaiset uusille asuinsijoille, 1993, Juhani Roininen, Aarno Kiuuru, Aimo Kalenius: Hiitola. Talot ja asukkaat v. 1939, 1998, Kilpolan kyläkirja, Kilpolan saaristo ja Hiitolankylän kyläkirja.

Nämä ovat huomattavimmat Hiitolaa käsittelevät tietokirjat, perusteokset, ja monia niistä on ollut yhä saatavillakin, paitsi mainiota kuvateosta Hiitola – kuvat kertovat. Toivon hartaasti, että siitä otettaisiin uusi painos täydennettynä entistä runsaammilla henkilö- ja paikallistiedoilla, koska siinä kuvattujen nuorimpienkin ihmisten lastenlapset alkavat nyt olla äkkiä kiinnostuneita Hiitola-tiedoudesta, ja meitä muistajia on sentään yhä jäljellä vielä jonkin verran.

Tietokirjallisuuden ”li-

sukkeeksi” sijoittaisin muresanakirjat ja –tutkimukset, mm. Heikki Leskisen Luoteis-Laatokan murteiden äännehistorian (1963) sekä keittokirjat eli ruokakulttuurin. Muresanastot ja perinneruokareseptit paljastavat hiitolaiset herkkusuiksi ja ilmiömäisiksi sanankäyttäjiksi ja merkitysten muistajiksi.

Mielenkiintoinen erikoisuus omassa luokassaan on Sirkka Pöystin kirja Sain Karjalan takaisin, jossa hän kuvaa nyky-Hiitolaan rakennuttamansa kesämökin vaiheita ja kokemuksiaan eräänlaisena ”paluumuuttajana” entisellä kotiseudullaan. Tässä kirjassa kuvataan myös nykyisten hiitolaisten elämäntapaa, taustaa ja asenteita. Tällainen molemminpuolinen tarkastelu on siis ollut henkisesti mahdollista vuonna 2003, jolloin tämä poikkeuksellinen kirjanen on kirjoitettu.

Hiitolaan liittyvä kaunokirjallisuus kuvaa valtaosaltaan lapsuusmuistoja, sotakokemuksia, evakkouteen liittyviä tunteita ja kotiseudun kaipausta. 1990-

luvulta lähtien niitä ovat täydentäneet kuvaukset kotiseutumatkosta – kertomukset siitä, miltä on tuntunut nähdä entinen koti, ruohottunut kodin paikka, kivijalka tai rauniot puoli vuosisataa lähdön jälkeen ja vieraisa käsissä.

”Sen surullinen ja juhlallinen kohokohta oli Martti Talvelan muistolaatan kiinnittäminen Talveloitten lapsuuskodin pihakallioon.

Näistä viimeksi mainituista kirjoista mainitsisin ensimmäisenä Annukka Talvelan kirjan Aina on polku eessä (1999), jossa hän kertoo kesällä 1990 Talvelan suvun Hiitolaan tekemästä matkasta. Minäkin sain ulkopuolisena olla mukana tuolla matkalla. Sen surullinen ja juhlallinen kohokohta oli Martti Talvelan muistolaatan kiinnittäminen Talveloitten lapsuuskodin pihakallioon. Onkohan se säilynyt siellä?

Sillä matkalla sain ensimmäisen kerran evakkoon lähdön jälkeen nähdä jälleen Raivattalanlammen. Valokuva, jonka silloin otin, pääsi sitten kirjani ”Välirauha, ikävöinnin aika” kanteen.

Lehdissä paljon matkakuvauksia

Kotiseutumatkosten kuvauksia on ilmestynyt sittemmin runsaasti Kurkijokelainen- ja Karjala-lehdissä, rinnan Hiitola-säätiön ja Hiitolan Pitäjäseuran vai-

heita kuvaavien toimintakertomusten kanssa (Raija Laaksonen, Keijo Huuhka ja muut). Tunnustus sinnikkydestä, elinvoimaisuudesta ja mielipiteenilmausvapaudesta onkin syytä antaa näille molemmille lehille ja niiden ylläpitäjille. Eritoten Kurkijokelainen on pirteästi tuonut esiin myös hiitolaisten muistiaineistoa, murretta, kaskuja, sananparvia ja kannanottoja (tulee mieleen Kalevi Kokko, Eino Vepsä jne.).

Kiitoksen ansaitsevat kaikki ne, jotka ovat jaksaneet kirjoittaa talteen muistojaan, tuntojaan ja kokemuksiaan runon tai proosan muodossa (sellaiset kuin Terttu Ketola, Aino Koppi ja monet muut napakat ja herkätkä kirjoittajat). Kaikki tällaiset kirjoitukset ovat osa sitä rikkautta, jonka me jätämme jälkipolvillemme, sitä ”Hiiden vuoren kultaa”, jonka rinnalla nyky maailman virvatulet ovat petollista silmänlumetta. Erityisen kiinnostavia ovat mielestäni viime vuosina olleet nuoren polven kuvaukset kotiseutumatkosta suvun entisille asuinsijoille.

Lehdistä puheen ollen kunnioittavan maininnan ansaitsevat vuosina 1982 ja 1983 ilmestyneet Hiitolainen-nimiset perinnejulkaisut, joitten päätoimittaja oli Erkki Vihavainen. Niissä on monipuolista muisti-, henkilö- ja arkistoaineistoa, ja niille tekee mielenkiintoa jatkoa nyt 2000-luvulla.

Jatkuu...

Kirjailija Eeva Kilpi (vas.) tapasi Eeva Liikasen Hiitola-juhlien väliaikakahvilla sekä monta muuta tuttavaa ja ystävää.

Aika vanha, kultainen...

Koko kesän olen halunnut nähdä Puntalan ryhmän kukat. Mieleni sinne on aina palannut. Istua kalliolla, riisua sukata, paljain varpain tuntea syntymäseudun mullan. Aistia lämpö lapsuuden kullan.

Ei ole rakennuksia, ei ole pääskyjä siellä, niin kuin ennen siipien vilinää,

muidenkin lintujen laulua, helinää ja kukkua kuulla kultaisen käen. Ei kuulu murretta kotikylän väen. Hekin jo puhuvat ”tota ja tollasta”. Mitenpä sekaan savolaista mollata? Lapset jo kaikilla paikalliskielillä puhuu. Vanhat ne yksin kaiken katoavaista suree.

Oi aika vanha, kultainen. Liian hyvin muistan vielä sen.

A. K.

Rajaseutuliiiton apurahat

Viime vuosina Rajaseutuliiitto on jakanut apurahoja vuosittain noin 200 opiskelijalle yhteensä 35.000-40.000 euroa vuodessa. Apurahojen hakijoiden ja saajien alueellinen jakauma vuonna 2006 kertoo, että Lappiin haettiin 97 ja jaettiin 39 apuraha, Koillismaahan haettiin 80 ja annettiin 33, Kainuuseen haettiin 109 ja jaettiin 44, Pohjois-Karjalaan haettiin 144 ja annettiin 58 apuraha, Etelä-Karjalasta eli Kymenlaaksosta hakijoita oli 72 ja saajia 29 kappaletta sekä Varsinais-Suo-

men saaristosta 3 hakijaa, joista kahdelle apuraha myönnettiin.

Rajaseutuliiitto jakaa tänäkin vuonna opintoapurahoja rajaseudulta kotoisin oleville, Suomen kansalaisuuden omaaville nuorille, lahjakkaille opiskelijoille. Tarkat hakuohjeet ja 2-sivuinen hakulomake ovat luettavissa ja tulostettavissa Rajaseutuliiiton kotisivuilta: www.rajaseutuliiitto.fi.

Tietoa asiasta saa myös kohdealueen 2. asteen oppilaitoksista ja useista sosiaalitoimistoista. Hakemusten tulee olla perillä syyskuun viimeisenä päivänä.

Rajaseutuliiitto
Tunturinkatu 6 A 19, 00100 HELSINKI
Puh. (09) 444 238

Professori Jukka Sarjalan juhlapuhe Kurkijokelaisten pitäjäjuhlassa Loimaalla 12.8.2007:

Menestymisen taustalla määrätietoinen koulutus

Tässä tilaisuudessa kohtaavat kotiseutuaste sekä opillista sivistystä jakaneen oppilaitoksen 80-vuotinen traditio. Pikainenkin ulkopuolisen silmäys Kurkijoen historiaan osoittaa, miten oikeutettua on juhlistaa samanaikaisesti molempia. Kurkijoki on ollut merkityksellinen koulutuspaikkakunta. Maamiesopistot olivat aikanaan maanviljelyksen ja koko maaseudun elinkelpoisuuden parantamisen kannalta avainasemassa kouluttaessaan neuvontaan perehtyneitä asiantuntijoita. Yksi maan kolmesta tämän alan oppilaitoksista sijaitsi Kurkijoella.

Elisenvaaran asemaseudusta oli kehittymässä voimakas Laatokan Karjalan asutustaajama ennen kuin sota kohtalokkaasti katkaisi lupaavan alun. Elisenvaaran asemaseudun merkitystä ilmensi vuodesta 1927 toimintansa alkanut oppikoulu, joka tosin ei ollut aivan ensimmäinen maaseutuoppikoulu, mutta lajissaan ensimmäisiä kuitenkin. Sen vaikutuspiiri ei rajoittunut pelkästään Kurkijoelle, vaan se, kuten Kurkijoen maamiesopisto, säteili vaikutustaan kunnan ulkopuolellekin.

Elisenvaaran yhteiskoulun perustamisvaiheet ovat maaseutuoppikouluille tyypillisiä: koulua ei perustettu minkään valtakunnallisen koulutuspoliittisen ohjelman perusteella, vaan se syntyi, kun oli paikallista aloitteellisuutta ja aktivistit uskoivat asiaansa. Koulun puuhamiehet osoittivat todellista tahtoa kotiseudun kohottamiseen.

Nykyaikana koulutuksen merkitystä ei tarvitse erikseen perustella. Kaikki yhteiskunnassa toimivat merkitykselliset tahot vetoavat koulutuksen puolesta, samoin lasten ja nuorten keskuudessa on kansainvälistikin mitattuna poikkeuksellisen korkea koulutusmotivaatio.

Elisenvaaran yhteiskoulun perustajat eivät päässeet helpolla, koska kansalaismielipiteet eivät olleet nykyaikaiseen tapaan koulutusmyönteisiä. Vanhimpjen oppikoulujen historiikit osoittavat, että miltei jokaisen koulun perustaminen kohtasi vaikeuksia paikallisen ennakkoluuloisuuden, kustannuspelkojen, opillista sivistystä vähättelevien asenteiden vuoksi.

Nykyiset koulunpitäjät voivat toimia huomattavasti myönteisemmässä asenneilmastossa kuin Elisenvaaran Yhteiskoulun perustamisen aikoina toimineet sivistyksen tienraivaajat. Koulunpitäjän osa on kuitenkin epäkiitollinen, koska koulutuksen vaatimukset ovat kuin horisonttiviiva,

joka loittonee samalla kuin edistys etenee.

Nykyistä aikakautta voidaan kyllä luonnehtia koulutusmyönteiseksi, mutta kasvattajan tehtävää vaikeuttavat monenlaiset ristiriidat. Ensinnäkin kotien ja koulun kasvatustavoitteiden sopusointu on rikkoutunut; aikaisemmin kodit tukivat koulun kasvatustehdävää, mutta nyt koulun piirissä koetaan, että koulu on jätetty toimimaan yksin arvokkaiksi koettujen käytäytymisnormien juurruttamiseksi kasvatettaviinsa.

Yksi peruskoulun ongelmista kiertyy ilmiön ympärille, jota voitaisiin kutsua nimellä välittämisen puutostauti; lasten hyvinvointiin ja kasvuun ei kodeissa kiinnitetä riittävästi huomiota, vaan uskotaan, että kyllä koulu hoitaa kasvatuksen yksinkin, kun siellä on kerran koulutettua henkilökuntaa sitä varten. Monilta lapsilta puuttuu pysyvä aikuisten turvaverkko, jolloin opettajilta vaaditaan suorastaan sosiaalityöntekijän taitoja. Perheinstituutio on rapautunut. Kaikkia lapsia ei suojaa kahden sukupolven turvaverkosto niin kuin ennen.

Koulun työskentelyyn vaikuttaa käsittämätön yleismaailmallinen ristiriita: maailma on jäänyt epähenkiseksi ja tullut inhimillisesti kylmäksi, vaikka tieto on lisääntynyt. Ajallemme on ominaista syvähenkisyden laistaminen, hetkellisyys, helppouden tavoittelu ja kaiken viihteellistäminen. Tieto on muutunut hyödykkeeksi, jota ostetaan ja myydään ja jonka merkitystä arvostetaan sen mukaan, mitä hyötyä se tuottaa, minkä kilpailuedun se antaa.

”Koulun puuhamiehet osoittivat todellista tahtoa kotiseudun kohottamiseen.

Matti Kurjensaari kirjoitti 1970-luvulla päiväkirjaansa, että monien tarpeiden rinnalla maailma sisältää sellaisenkin tekijän kuin epä-älyllisyyden tarpeen. Huolimatta siitä, että kaikissa länsimaissa koulutustaso on huomasti noussut toisen maailmansodan jälkeen ja että rationalistinen ajattelu on vallannut tilaa dogmeilta ja mystiikalta, on länsimaiseen kulttuuriin jäänyt houkutteleva epä-älyllisyyden vietti.

Paljon tietoa, vähän viisautta

Ei voi välttyä käsityksestä, että yhteiskunnassa kyllä omistetaan aikaa ja voimavaroja elämän ulkoisten edellytysten parantamiseen – mikä sinänsä on oikein ja kannatettavaa – mutta sa-

Juhlapuhuja, professori Jukka Sarjala (keskellä) tapasi juuri ennen elokuvaesitystä Kurkijoki-Säätiön valtuuskunnan puheenjohtajan Pertti Hartikan (vasemmalla) sekä professori Pentti Kososen (oikealla). Keskustelu ja kädet kävivät vilkkaasti.

maa huolenpitoa ja vaivaa ei osoiteta henkisen kasvun edistämiseen. Ihmisiä yritetään suorastaan säästää omakohtaisen ajattelun tai mietiskelyn vaivalta ja suositetaan helpoksi muokattua informaatiovälitystä. Näyttää siltä, että ihmiskunnan käytössä oleva ja jatkuvasti laajeneva tietomäärä ei ole sanottavasti edistänyt uudenlaisen maailmanjärjestyksen syntyä, järjestyksen, jossa toteutuisi vapaus, tasa-arvoisuus ja elämisen arvoinen yhteiskunta sekä samalla ihmisen ja luonnon välinen tasapaino.

Nykyihmiset on pakotettu nopeasykkeiseen elämänrytmiin, minkä vuoksi uutisoinnista on tullut nopeaa ja lyhytiskuista. Siinä tuiskeessa ei haluta eikä ennädetä arvioida uutisoitavan tapauksen merkitystä eikä perustella sitä, miksi siitä piti tehdä uutinen. Lähdekritiikkiinkään ei ole aikaa.

Käsittämätöntä on, miksi yhä laajeneva korkeasti koulutettujen joukko suosii siihen, että media valikoi heidän puolestaan asiat, joista ihmisten pitäisi välittää ja sitten vielä yksinkertaistaminen kohotetaan arvovon arvaamattomaan. Ei kai vain ole käynyt niin, että ihmisiä on opetettu ilman, että on sivistytty? Ihmisillä voi olla paljon tietoa, mutta vähän viisautta. Ei kai vain koululaitos ole tietotuotannossaan laiminlyönyt sivistystehtävänsä vai eikö sillä ole ollut keinoja saada oppilaitaan arvostamaan älyllisesti vaativaa elämäntapaa?

Nykyaikaiseen koulunpitoon kuuluu uusi ilmiö: arviointi. Kaikki opettajat eivät pidä siitä, mutta koululta on voitava vaatia samanlaista tilivelvollisuutta kuin muiltakin yhteiskun-

nan ylläpitämiseltä organisaatioilta. Koulun toimivuuden kannalta on välttämätöntä, että hankitaan objektiivista tietoa siitä, miten hyvin koulu täyttää sille kuuluvat tehtävät. Arvioinnin tarkoituksena ei ole syyllistää ketään, vaan päinvastoin tukea koulua tehtävässään.

Arviointi voi kuitenkin tuottaa tahattomia seurauksia, jotka vääristävät kuvaa koulusta. Arviointi ei saisi johtaa koulun eri toimintojen arvottamiseen siten, että arvokkaiksi koetaan vain ne ilmiöt, joita arvioidaan ja koulun muut tehtävät jäävät huomiotta. Kaikkea ei yksinkertaisesti pystytä arvioimaan, mutta arvioinnin ulkopuolelle jäävät alueet voivat silti olla tärkeitä.

Eri oppiaineiden oppimistulokset ovat tietenkin merkityksellisiä, mutta koulun tehtävää ei saa supistaa pelkästään oppiaineitten osaamiseksi. Merkityksellistä ovat sellaiset vaikeasti konkretisoitavat ilmiöt kuin esimerkiksi koulun ilmapiiri, koulun tuottamat ystävyyssuhteet ja karismaattiset persoonallisuudet.

Sivistys kansakunnan yhdistäjänä

Suomalaisen koulun syntyhistoria ja laajentuminen ovat olleet tärkeä osa kansallista tehtävää. Esimerkiksi J.V. Snellman heittäytyi koko tarmollaan kansanopetuksen puoltajaksi juuri siitä syystä, että suomalaisesta sivistyksestä saataisiin sideaines, joka yhdistäisi hajallaan asuvat Suomen maaperällä elävät ihmiset yhdeksi kansakunnaksi. Kansalainen-käsitettä ei tuossa vaiheessa voitu käyttää, koska ihmiset eivät tiedostaneet suomalaisuuttaan. Itsestään tietoinen

kansakunta oli Snellmaninle historian kulkuun vaikuttava tekijä.

”Koulun työskentelyyn vaikuttaa käsittämätön yleismaailmallinen ristiriita: maailma on jäänyt epähenkiseksi ja tullut inhimillisesti kylmäksi, vaikka tieto on lisääntynyt.

Snellmanin kaavailema kansakoulu olisi ollut huomattavasti oppikoulumaisempi kuin miksi kansakoulu Uno Cygnaeuksen ja Mikael Soinisen vaikutuksesta muotoutui. Molemmat koulumuodot, kansakoulu ja oppikoulu, valjastettiin omalla tavallaan palvelemaan kansallishenkisiä päämääriä. Kansakoulu oli leimallisesti kotiseudun kohottamiseen virittynyt, oppikoulu ei samassa määrin tunnustanut paikallisväriä, vaan sen välittämä opillinen sivistys oli osittain yleishumanistista, osittain kansallista.

Suomalaisella koululaitoksella on ollut merkittävä osuus nykyisen elintason saavuttamiseen ja ennen muuta parin vuosikymmenen aikana tapahtuneeseen huipputeknologian hyväksikäyttöön. Maailmanlaajuisesti tunnettu merkituote, kännykkä, ja sitä valmistava suomalainen teollisuus ovat menestyneet osaamisen, tutkimuksen ja tuotekehittelyn avulla. Kaikki menestystekijät ovat sidoksissa määrätietoiseen koulutukseen, jossa on huolehdittu kattavasti koko ikäluokan pohjakoulutuksesta sekä vaikuttavasta erikoistumiskoulutuksesta. Tämä menestystarina on kasvattanut vaatimuksia, että kou-

lun on jatkossakin turvattava kilpailukyky. Vaatimus on sinänsä oikeutettu, mutta ei saa johtaa yksipuoliseen ihmiskuvaan. Tieteen ja teknologian rinnalla tarvitaan inhimillistä arvo- ja tunnemaailmaa edistävää muuta kulttuuria, jotta koulutus ja tiede palvelisivat elämää.

Nykyajasta löydetään myös aineksia, jotka ylläpitävät toivoa siitä, että humanismilla on vielä tulevaisuutta. Euroopan integraatio ei ole pelkästään kaupankäyntiä ja kilpailua Yhdysvaltoja ja Japania vastaan, vaan uudenlainen tapa ylläpitää rauhaa ja edistää kansallisten kulttuurien tuottamien saavutusten leviämistä yhteiseksi omaisuudeksi. Tämä pyrkimys ei ole ristiriidassa paikalliskulttuurin kanssa, mitä osoittaa mm. maanosasamme ennen näkemätön vähemmistökielten arvostuksen nousu. Yhdentyminen antaa uusia mahdollisuuksia hyödyntää monimuotoista eurooppalaista kulttuuria, monien kielten ja historiallisten perinteiden rikkautta.

Suomalaiset ovat kohdanneet uudenlaisen ongelman, jota kaikki eivät tiedosta ongelmaksi. Tarkoitetaan paradoksia, joka syntyy siitä, että kansainvälinen kanssakäyminen koskettaa nykyisin rivikansalaista, mutta kansainvälistyminen on jäänyt ontoksi, koska kansallista identiteettiä ei ole sisäistetty. Tulisi muistaa runoilijan viisaat sanat: paras kosmopoliitti on se, joka eniten rakastaa isänmaataan. Pitäjäjulhat ovat yksi osa kansallisen identiteetin vaalimista.

Otsikointi toimituksen.

Kotipoluilla Nehvolankylän maisemissa

Jälleen kerran kevät ja kaipaus kutsui kuin muuttolinnun synnyinseudulle Hiitolaan muistelemaan siellä vietettyjä lapsuusvuosia. Mukanani olivat tietenkin veljeni, satakuntalais-syntyinen mieheni ja läheiset lapsuuden leikkiverini.

Mukanamme oli myös Turun yliopiston Porin yksiköstä tutkija, filosofian maisteri Kirsi Niukko. Hän kierteli kanssamme kotiemme paikoilla ja teki omia merkinröjään siellä. Hän tutustui Laurolankartanon paikkaan, joka vetelee viimeisiä henkäyksiään.

Kävimme myös Margareta Grigorkoffien huvilan raunioilla kauniilla Laatokan niemikkeellä, missä ovat jäljellä mahtavat kivi-

jalat muistuttaen menneestä ajasta ennen sotia. Nehvolankylän koulua uskalsimme kuvata noin 50 metrin päästä, sillä sitä ympäröi nykyään korkea aita ja valvontakamerat. Punatiilinen koulurakennus on korjattu, ja sitä isännöi venäläinen mahtimies (lue: mafia).

Uskalsin kuitenkin kääntää videokamerani sinne päin. Kuvasin myös Nehvolanlahden yli kotimme Pihlajamäen peltoja ja Rapatinmäkeä, mistä muistonani ovat lapsena suksilla kovalla vauhdilla Nehvolanlahdelle päätyneet mäenlaskut.

Matkamme jatkui Tiurulan ortodoksiselle hautausmaalle. Sinne oli vapaa pääsy ja uusia hautoja oli ilmestynyt viimenäkemäs-

Kirjoittaja Aila Lähteenmäki kotipeltonsa päässä. Taustalla hämmöttää ruohottunut Nehvolanlahti.

Ystävät ovat kokoontuneet Ailan ja Terhon kodin kivijalan juurelle.

tä. Kunnalliskoti seisoi vielä Tiurulanlahden rannalla harmaana, mutta uljaana korkean mäen törmällä sodan jättämien kuula-ammusten runtelemana.

Ilma oli kaunis ja lämmin retkeläisten kierrellessä paikasta toiseen. Ilo oli rinnassa, kun saimme rauhassa kävellä tutuilla paikoilla. Välillä pysähdyimme istumaan tienviereen ja kuuntelimme, kun käet kukkuivat ja linnut pitivät konserttejaan. Tätä iloa eivät vieraat asustajat ole meiltä vieneet pois, niin kuin on käynyt rakkaitten kotipaikkojemme kohdalla. Kuitenkin vielä muistamme, mitä missäkin ennen vanhaan oli. Nyt ovat vain kivijalat jäljellä. Osassa paikoista ei löydy niitäkään.

Lapsuusmaisemat seuraavat muistoissa

Nehvolanlahtikin on ruohottunut, ja vesi on karannut ainakin 500 metrin päähän. Laatokan vesi on laskenut noin metrin verran, joten soutuveneellä

omasta rannasta emme pääsisi enää ongelle niin kuin lapsena. Lapsuusmaisema lienee useimmille meille kaunein ja tärkein maisema elämässämme, sen koin jälleen kerran tämänkesäisellä matkallamme. Lapsuusmaisemia me kuljetamme mielissämme läpi elämän, ja vanhetessammekin ajatukset liikkuvat ja palaavat sinne koti-Karjalaan.

Tämänkertaisella matkalla kotikumulla ja -kivellä istuessani ja ympärileni katsellessani kuulin korvissani isän niittokoneen raksituksen pellolla, äidin ja mummon rugin hyrinän heidän kehätessään lankaa tuvassa, Mikko-ukon kalaveneen kolahduksen Nehvolanlahden rantaan, lehmien kellojen kilkatuksen laitumella, kotimetsien honkien huminan siellä samoillani. Tunsin luonnonkukkien ihanan tuoksun ja kauneuden, kuulin keväisen lintujen mahaavan konsertin ja tietenkin käen kutsuvan äänen, joka nytään ei pettänyt kuunte-

lijaa. Tätä luetteloa voisi jatkaa loputtomiin.

Siis olen saanut piipahtaa lapsuusmaisemissa ja kotikumulla, tuntea kaiholla menetettyä Karjalaa ja menneitä aikoja siellä, nähdä, mitä ja miten siellä vieraat nyt asustajat meidän peltoja, metsiä ja kotipaikkojamme hoitavat. Itkisinkö näkemääni vai ilostuisinko?

Kuitenkin päivä kotikumulla on jälleen mieleen jäävä. Vietimme vanhalla maatilalla Härämäen kummulla myös Terho-veljeni 70-vuotissyntymäpäivää lapsuudenleikkivareiden ja kotiseutumatkalaisten kanssa. Luonto hehki vihreyttä, ja kalliorinteet olivat täynnä ketorokkeja. Aurinko lämmitti, paistoi kirkkaalta taivaalta, ja meillä kaikilla oli iloinen ja hyvä tunnelma.

Aloitimme juhlan vaatimattomin piknik-tarjoiluun levittämällä laakealle kivellevä kotoa tuomani 122 vuotta vanhan liina. Se on ostettu vuonna 1885 Härämäkeen, kun isäni äidinäiti on tuotu taloon emännäksi Tausjär-

ven Ahokkaasta. Tuolloin talossa vietettiin kylän kinkereitä (kylälukusia).

Terho tarjosi kuohuviiniä syntymäpäivänsä kunniaksi. Terttu Ketola otti laukustaan paperikäärön, johon hän oli kirjoittanut Terholle lapsuusmuistoja (toimitus: runo julkaistaan seuraavassa Kurkijokelaisessa). Terhon aikomuksena oli soittaa huuliharulla "Laps' olen Karjalan", mutta sen hän soitti vasta illalla kotikumumuisteloissa Raholassa.

Minäkin sain etuajassa tulleet onnittelut Tertun tekemän laulun muodossa. Sydämessäni tunsin: "Täällä on juureni, tämä on minun oikea maallinen kotini." Haikein mielin katsoin taakseni, kun jätimme kotikummun. Vilkutin. Palaanko vielä vai oliko tuo viimeinen kerta, kun sain istua kotikivellä? Näihin muistoihin haluan jäädä tällä matkalla. Kiitoksia kaikille mukana olleille.

Aila Lähteenmäki
Pori

Kurkijokelaisten ja hiitolaisten pitäjäjuhlista

kerrotaan lisää seuraavissa Kurkijokelaisissa.

Myös mielipidekirjoitukset juhlista ovat tervetulleita.

Onks tietoo KYSYMYKSET?

1. Minkä järven laajin selkä Tehinselkä on?
2. Mikä ei tekevältä sananlaskun mukaan lopu?
3. Mitkä linnut risteytyvät korpimetsoksi?
4. Missä Sukevan vankila sijaitsee?
5. Mikä on yleisin alkuaine?
6. Mitä sokeri, tärkkelys ja selluloosa ovat yhteiseltä nimeltään?
7. Minä vuonna Suomen luterilainen kirkko hyväksyi naispappeuden?
8. Kenen Venäjän tsaarin puolison mukaan Helsingin Liisankatu on nimetty?
9. Missä päin Suomea pidetään kesäisin taidenäyttely Retretti?
10. Mikä on Latvian kielen toinen suomenkielinen nimi?

Eskon puumerkki

Ylioppilas Juulia Äikää:

Löysin itsestäni aimo ripauksen karjalaisuutta

Hyvät juhlavieraat! Saatua ehdotuksen puheen pitämisestä karjalaisuudesta nuoren näkökulmasta, ensimmäinen ajatukseni oli, että enhän minä osaa siitä mitään sanoa. Niinpä miettiessäni tätä puhetta tulin ensimmäistä kertaa todella pohtineeksi karjalaisuuttani ja suhdettani karjalaisuuteen.

Isäni molemmat vanhemmat, mummini ja ukkini, Esteri ja Sulo Äikää, elivät nuoruutensa Kurkijoen pitäjässä, Elisenvaaran ja Alhon kylissä. He ovat kertoneet paljonkin elämästään "vanhassa" Karjalassa ja aina on yhtä mielenkiintoista kuulla lisää. Heillehän ei oikeastaan Karjalasta jää-

nytkään kuin henkinen perintö ja muistot heidän joututtuaan jättämään kotiseutunsa.

Tämän henkisen perinnön välittäminen eteenpäin ja muistojen kertominen on ollut heille tärkeää, sillä sen kautta välittyy karjalaisuuden merkitys. Itse aion myös vaalia tätä perintöä jakamalla kuulemani kertomukset ja kokemukset tuleville lapsilleni, ja toivottavasti mahdollisimman monet sukupolvet saavat kosketuksen karjalaisuuteen tällä tavalla.

Ukkihan on jo vuosikymmen sitten kuollut, mutta karjalaisuus on tullut osaksi arkea mummin luona käydessäni. Se näkyy ja

kuuluu niin monessa asiassa: murteessa, perinteissä, vieraanvaraisuudessa, lämpönä ja ystävällisyytenä, välittämisenä.

Ja viimeisenä muttei vähäisimpänä, ruokakulttuurissa. Kotitekoiset ja varsinkin mummin tekemät karjalanniirakat maistuvat aina suussa sulavilta. Muistan hyvin, kun olin pienenä päivähoitossa lastentalolla ja mummi kutsuttiin sinne paistamaan piiraita ja näyttämään, miten niitä tehdään. Meitä pieniä leipureita oli enemmän tai vähemmän apuna melkoinen joukko. Ja onhan niitä piiraita kotonakin tullut leivottua useasti koko perheen voimin.

Isäni on matkailut Karjalassa hyvinkin useasti ja luonut sinne ystävä- ja tuttavaverkoston. Niinpä minäkin kerran lähdimmielien kiinnosta matkaan veljeni kanssa.

Tällä matkalla kävimme katsomassa ukin kotipaikkaa. Jäljellä oli ukin isän sodan aikana rakentama talo ja pihakaivo, joka palveli lähellä olevia taloja.

Oli hieno ja tunteita herättävä kokemus nähdä seutu ja kävellä samalla maaperällä, jossa mummi ja ukki viettivät lapsuutensa ja nuoruutensa. On vain harmi, että paikkojen annetaan ränistyä siellä kaikessa rauhassa.

Toki miesväki kävi mat-

kan aikana ralliakin katsomassa, ja minä yritin keskustella ja viettää aikaa paikallisen nuorison kanssa. He olivat aivan tavallisia nuoria, elinolosuhteet olivat hiukan vaatimattomamat ja venäjän kieli mahdollista, mutta ihan mukavaa väkeä kuitenkin. Heidän kanssaan kuljin kaupungilla ja tutustuin hieman paikalliseen elämään nuoren silmin.

Tavallisia venäläisiä kohtaan ei voi olla katkera ja syyttää heitä Karjalan viemisestä, olimme molemmat korkeamman tahon päätösvallan alla ja sodan uhreja. Mietinkin sitä, milloin laistahan siellä mahtaisi olla asua ja olisinkohan minäkään siellä, jos tilanne olisi toinen.

Isovanhempieni ja heidän sukupolvensa ansiosta voin elää rauhassa itsenäisessä Suomessa. Minulla on mahdollisuus ja vapaus valita ja löytää oma paikka-

ni. Nuorena elää tässä hetkessä ja tulevaisuutta pohdittien, mutta kun ikää tulee lisää, omien juurien etsiminen alkaa kiinnostaa aina enemmän ja enemmän, ja niiden löytämisen merkitys kasvaa. Niinpä minäkin olen löytänyt itsestäni aimo ripauksen karjalaisuutta!

ONKS TIETOO VASTAUKSET

1. Päijänteen
2. työ
3. metso ja teeri
4. Sonkajärvellä
5. vety
6. hiilihydraatteja
7. vuonna 1986
8. Aleksanteri I:n Elisabet-puolison
9. Punkaharjulla
10. lätti

Haapasen Hautaustoimisto

TÄYDELLINEN HAUTAUSPALVELU
Puh. 762 2700 ja 762 2857

Heimolinnankatu 16, 32200 Loimaa

Liikeajan jälkeen Reunanen puh. 762 2700
Matkap. 0500 531 814, 050 561 0547

EHT-liiton jäsen

Erikoishammasteknikko MARKO ROSENDAHL

Vastaanotto Heimolinnankatu 14 Loimaa

Ajanvaraus puh. (02) 763 1179

ERLUND-talo

Hengittävä hirsitalo. Rakenteissa ei muoveja eikä epäorgaanisia aineita. Englannin MTV:n valinta Suomen edustajaksi Grand Designs-ohjelmaan.

Asu terveellisesti, hengitä vapaasti unelmiesi talossa, Erlund-talossa!

MELLILÄN HIRSITYÖ
Ysitie 345, 32300 MELLILÄ
Kotimaan myynti:
Juhani Eklund p. 0400-530 979
e-mail: myynti@erlund-house.com

TILAA Kurkijokelainen

Asianajaja

ASIANAJAJA on asianajajaluetteloon hyväksytty lakimies, jolla on säädetty kokemus ja taito. Asianajajan toimintaa valvovat Asianajajaliitto ja oikeuskansleri. Asianajotoimistot hoitavat myös maksuttomia oikeudenkäyntejä ja oikeusturva-asioita.

Asianajotoimisto HEIKKI RANTANEN

Varatuomari
Julkinen kaupanvahvistaja
Kauppalanenkatu 9-11 B, Loimaa
p. (02) 762 2888, fax 762 2313
heikki.rantanen@kolumbus.fi

Asianajotoimisto JARI HEIKMAN OY

AA, VT Jari Heikman
AA, VT Katri Ranta-Eskola
VT Kaarina Nylamo
Turuntie 8-14, II krs. Loimaa
Puh. (02) 762 4400, fax 763 1301
jari.heikman@aatsto.net.fi
www.heikman.com

MUSIIKKIVÄEN PALVELUPAIKKA LOIMAAN MUSIIKKI

Puh. (02) 7622 950
Oikokatu 3, Loimaa
Avoinna: ma-pe 12-18, la 10-14

KukkaBox

Puh. 762 2669

Vastapäätä Loimaan Aluesairaala

LAATUA EDULLISUUTTA AMMATTILAISelta

- Kellohuoltopalvelu
- Käsi- ja kivi-istutustyöt
- Korukorjaus/ kivi-istutustyöt
- Sormuksien valmistus
- Ja nyt myös lasikaiverrus

KAIKKI PAIKAN PÄÄLTÄ

KELLOLIKE
Juhani Lankinen Ky
Kauppalanenkatu 2, Loimaa
Puh. (02) 763 2760
(Kaupungintalossa vastapäätä)

Juulia Äikää istui pitäjänjuhlassa mumminsa Esteri Äikään vieressä (eturivissä vasemmalla). He ovatkin hyvät ystävykset. Molemmat puhuvat toisistaan lämpimään sävyyn.

Kurkijoki-museo on avoinna vielä kahtena viikonloppuna

Aukioloajat totutut klo 12-16

Varsinais-Suomen museopäivänä sunnuntaina 26.8. museolle on vapaa pääsy.

Elisenvaaran koulun 80-vuotisjuhlanäyttely viimeisen kerran meidän museolla.

Kahvitarjoilu. Tervetuloa.

Yhteydenotot:

Eklund, puh. (02) 767 6108 ja Vepsä, puh. 0500-875 211

